

Centrum voor Jeugd en Gezin Kennemerland
Jaarverslag 2019
CJG Bloemendaal

Margaret Brouwer
directeur CJG Kennemerland

april 2020

Inhoudsopgave

1. De kern van CJG Kennemerland	3
1.1 Visie en missie	3
1.2 Doelgroep, bereik en monitoring	4
2. De verdere transformatie in 2019	6
2.1. Transformatie in het jeugddomein	6
2.2 De bijdrage van het CJG aan de transformatie	6
3. Kerntaken CJG	8
3.1 Preventie	8
3.2 Informatie en Advies	9
3.3 Gezinscoaching	9
3.4 Jongerencoaching	11
3.5 Regie-ondersteuning	11
3.6 Maatwerk en toegang tot specialistische jeugdhulp	11
4. Organisatieontwikkeling	14
Bijlage: Afkortingenlijst	15

1. De kern van CJG Kennemerland

“Het CJG staat naast het gezin”

Centrum voor Jeugd en Gezin Kennemerland BV is op 1 december 2014 opgericht door Jeugdgezondheidszorg Kennemerland BV en MEE Noord West Holland en werkt in opdracht van de gemeenten Haarlem en Zandvoort en van de IJmondgemeenten. Er zijn drie handelsnamen geregistreerd bij de Kamer van Koophandel, waarmee de eigenheid en herkenbaarheid van het CJG van de verschillende gemeenten behouden blijft. Door deze bundeling was het mogelijk een efficiënte en professionele organisatie op te bouwen die zich in nauwe samenwerking met de gemeenten heeft ontwikkeld en blijft ontwikkelen. In 2019 heeft het gemeentebestuur gevraagd de CJG-taken ook voor Bloemendaal uit te voeren.

CJG Bloemendaal functioneert als een zelfstandige afdeling binnen CJG Kennemerland BV. We werken nauw samen met CJG IJmond en CJG Haarlem en Zandvoort en benutten zo zowel de inhoudelijke voordelen als de efficiency voordelen van de schaalgrootte van de organisatie.

Het CJG zet de beschikbare kennis, expertise en uitvoeringskracht in voor individuele cliënten én ten dienste van het jeugdstelsel als geheel. De mogelijkheid en het mandaat van het CJG om aan te sluiten bij de ervaringen en wensen van ouders en jongeren, om preventieve activiteiten te ontplooiën en om in samenspraak van cliënt, CJG, zorgaanbieders tot maatwerkhelp te komen is hierin uiterst belangrijk. Niet alleen binnen het domein van de jeugdhulp, maar ook in het brede sociale domein en de samenhang tussen jeugdhulp, WMO en onderwijs.

Het belang hiervan wordt bekrachtigd in het Bloemendaals Collegeprogramma 2018-2022

Daarin schrijft het College dat ze “zorgt voor een goede kwaliteit van scholen, sportverenigingen en andere basisvoorzieningen, waar kinderen en jongeren mee te maken hebben. (...) We voeren een adequaat preventief jeugdbeleid uit: snel opsporen van alledaagse opgroei- en opvoedproblemen en te voorkomen dat die uitgroeien tot ernstige(r) problemen.

En verderop: “Om kinderen en jongeren daarbij te ondersteunen wordt hulp zo dicht mogelijk bij de leefomgeving van het kind geboden, zo nodig in de school.”

In dit eerste jaarverslag voor Bloemendaal schetsen we een beeld hoe we de taken hebben opgepakt en wat de resultaten daarvan waren. Eén daarvan is uiteraard de feestelijke officiële opening van het CJG Bloemendaal op 26 september.

1.1 Visie en missie

CJG Kennemerland is dichtbij en gemakkelijk aanspreekbaar voor alle ouders en jeugdigen in Bloemendaal, Haarlem, Zandvoort, Velsen, Beverwijk en Heemskerk. We zijn er wanneer zij (eenvoudige, meervoudige of complexe) vragen hebben over ouderschap, opvoeden en opgroeien en zorgen ervoor dat iedereen die zich tot het CJG wendt passende begeleiding en ondersteuning krijgt, voorzien van de nodige regie-ondersteuning.

Het CJG is nabij

We sluiten aan bij plaatsen waar ouders en jongeren komen. Bijvoorbeeld op school, bij de jeugdgezondheidszorg en de huisarts. We zorgen ook voor een goede telefonische en online bereikbaarheid. Zo zijn we zichtbaar en present voor inwoners en voor collega-professionals.

Het CJG werkt preventief

Het CJG is een vertrouwde partij voor ouders en jeugdigen en voor beroepskrachten die met hen werken. Zij vinden ons voordat hun vragen en problemen groot geworden zijn. Samen met hen kijken we goed op welke momenten en plaatsen kinderen of ouders een steuntje in de rug kunnen

gebruiken. Dat organiseren we dan. Denk bijvoorbeeld aan scheidingssituaties of aan aandacht voor het kind, wanneer een ouder hulp krijgt in de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) of verslavingszorg.

Het CJG luistert

Wanneer mensen zich tot het CJG wenden met een vraag helpen we hen altijd op weg. Als het erop lijkt dat de vraag beter elders beantwoord kan worden, kijken we samen met hen waar een antwoord te vinden is. Wanneer ouders geen directe vraag over ouderschap, opgroeien of opvoeden formuleren, gaan we in op de vraag of behoefte die wél op hun lippen ligt. Wanneer beroepskrachten zich met een zorg tot het CJG wenden zoeken we met hen uit hoe de zorgen ondervangen kunnen worden. Zo zoeken we met de vraagsteller waar de ingang tot verandering ligt. Daarbij komen zowel facetten aan bod die het gezin zelf belangrijk vindt (wat wilt u veranderen) als facetten die vanuit de wet, regelgeving of in relatie tot veiligheid op hun pad komen (wat moet u veranderen).

Het CJG organiseert hulp mét cliënten en andere jeugdspelers

In dialoog met ouders en jeugdpartners werken we aan een goed werkend en duurzaam stelsel, waarin de beschikbare jeugdhulpmiddelen adequaat ingezet worden. Aanbod van diverse partijen wordt bij elkaar gebracht en in onderlinge samenhang geplaatst met als resultaat een passende aanpak op maat.

Het CJG stimuleert veerkracht, vrijheid, verbinding en vitaliteit

Alles wat we doen draagt bij aan de veerkracht van ouders, kinderen en jongeren, aan verbinding met hun omgeving, mede- opvoeders en vrienden en aan de mogelijkheid hun leven in vrijheid richting te geven en hun identiteit te ontwikkelen.

Deze drie begrippen verwijzen naar 3 universele basisbehoeften: erbij horen, autonomie en competentie. In ons werk hebben we steeds oog voor alle drie, zowel in het werk met cliënten als in de samenwerking met medewerkers en jeugdpartners. Als geheel dragen ze bij aan 'vitaliteit' in leven en werk.

1.2 Doelgroep, bereik en monitoring

Jeugdhulpgebruik in Bloemendaal

Via <https://www.cbs.nl/benchmark-jeugdzorg#bloemendaal> zijn gegevens inzichtelijk van het jeugdhulpgebruik in Bloemendaal. Vergelijken met de regio Zuid-Kennemerland is dat relatief laag.

Doelgroep van het CJG

Het CJG richt zich in beginsel op *alle jeugdigen en opvoeders* in Bloemendaal.

- Met een groot deel van hen gaat het goed. Zij voelen zich voldoende geholpen door de beschikbare basisvoorzieningen en maken weinig gebruik van extra ondersteuning en hulp. Mochten zij op enig moment toch vragen hebben, dan is het CJG beschikbaar voor *informatie en advies*. Daarbij maken we gebruik van de mogelijkheden van de *basisinfrastructuur* en van het *preventieve groepsaanbod voor ouders en jeugdigen*.
- Ouders en jeugdigen met behoefte aan gerichte ondersteuning bieden we informatie, advies, *gezinsondersteuning en toeleiding naar passende hulp*. Soms is de hulp tijdelijk nodig, maar soms ervaart men gedurende langere tijd of zelfs structureel problemen bij het opvoeden en opvoeden. De geboden ondersteuning sluit hier op aan.
- Voor gezinnen met meerdere ernstige en complexe problemen borgen we dat *regie-ondersteuning* voorhanden is. We maken veiligheid, verwaarlozing en mishandeling bespreekbaar en handelen daar zo nodig naar. Passende (specialistische) hulp wordt erbij gehaald.
- Jongeren zijn vanaf hun 18^e verjaardag in formele zin volwassen en de Jeugdwet beperkt zich ook tot de groep tot 18 jaar. Op het terrein van volwassenwording, scholing, strafrecht en reclassering en (geestelijke) gezondheid is continuering van aandacht en ondersteuning voor bepaalde groepen echter cruciaal. Het CJG biedt deze groep 18 - 23 jarigen ondersteuning in de vorm van *jongerencoaching*. Dat doen we in nauwe samenwerking met onze partners en met goede afspraken met zorgaanbieders over continuïteit van hulp en ondersteuning na het 18e jaar. In

Bloemendaal verwachten we dat het om enkele jongeren per jaar zal gaan. Waar nodig zoeken de CJG-coaches van Bloemendaal aansluiting bij jongerenteams van het CJG.

- *CJG-Praktijkondersteuning Huisarts Jeugd*: veel opvoed- en opgroevragen worden gesteld in de huisartsenpraktijken. Daarmee heeft de huisarts een belangrijke rol in de verwijzing naar gespecialiseerde jeugdhulp. Regionaal zijn hier inmiddels goede ervaringen mee. Vanaf 2020 zal het CJG praktijkondersteuners beschikbaar stellen in de Bloemendaalse huisartsenpraktijken. Ook als jeugdigen en opvoeders geen vraag stellen maar er wel zorgen of signalen zijn, zoekt het CJG naar mogelijkheden om het gesprek aan te gaan of anderen erbij te betrekken.

Monitoring: ontwikkeling van prestatie indicatoren

Een prestatie indicator is een 'meetlat' om de prestaties van organisaties in beeld te brengen. Het is een belangrijk aspect van praktijkmonitoring. De meetlat wordt gebruikt om de vraag te kunnen beantwoorden of de missie die men wil volbrengen ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd en of verbetering in de prestaties wenselijk is (Ton van Yperen, 55 vragen over effectiviteit, 2010).

Het CJG rapporteert over haar werkzaamheden en resultaten:

- In een jaarrapportage: dit is geschreven tekst over werkzaamheden, ontwikkelingsproces en de voortgang van projecten;
- In een dashboard met cijfers: in het dashboard is 'real time' informatie te vinden over aantallen cliënten, in/uitstroom en dergelijke. Per kwartaal wordt een stand van zaken opgemaakt van cijfers, met een korte toelichting.

Er is een eerste set prestatie indicatoren ontwikkeld. In de beperking toont zich uiteindelijk de meester: we blijven dicht bij de doelen en taken die voor het CJG benoemd zijn. Waar van toepassing zijn de prestatie indicatoren benoemd bij de kerntaken.

2. De verdere transformatie in 2019

2.1. Transformatie in het jeugddomein

Als onderdeel van het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' biedt een landelijk transformatiefonds regio's de mogelijkheid om een meerjarig, samenhangend plan in te dienen. De gemeenten Bloemendaal, Haarlem en Zandvoort hebben samen met de andere gemeenten van Zuid-Kennemerland daarom een transformatieplan opgesteld. Dit plan schetst de belangrijkste ambities van de regio-gemeenten in de transformatie op de onderwerpen:

- Samen tijdig bepalen en inzetten wat nodig is
- Aansluiting jeugdhulp en onderwijs
- Meer kinderen 'zo thuis mogelijk' laten opgroeien
- Crisissituaties: jeugdigen beter beschermen
- Samen blijven leren

2.2 De bijdrage van het CJG aan de transformatie

De activiteiten in 2019 van het CJG Bloemendaal dragen bij aan de realisatie van dit plan. Door het CJG zijn in samenwerking met de jeugdpartners onder andere de volgende initiatieven ontplooid:

- De app Hulp in Beeld biedt verwijzers een beter en up to date inzicht in de beschikbare ondersteuning zodat er een betere toegang is tot passende jeugdhulp voor kinderen en gezinnen (zie ook paragraaf 3.6) .
- Met hetzelfde doel zijn CJG-coaches zichtbaar aanwezig in de wijken en op de scholen.
- We werken samen met de Gecertificeerde Instellingen en Veilig Thuis (VT) om binnen het vrijwillig kader de veiligheid van kinderen in een gezin te borgen zodat kinderen thuis kunnen opgroeien. (zie ook paragraaf 3.3)
- Er is een korte lijn naar het CJG-jongerenteam ten behoeve van jongerencoaching tot en met 23 jaar. Met de Checklist 18 https://cjgkennemerland.nl/themas/checklist-18_341805e82c21/ begeleiden we kwetsbare jongeren naar een zoveel mogelijk zelfstandig bestaan.

Enkele andere op de transformatie gerichte initiatieven lichten we hieronder wat uitgebreider toe.

Thuis (nabij) opgroeien

Een belangrijk element in de transformatie is de wens dat kinderen zoveel mogelijk thuis of 'thuisnabij' op kunnen groeien. Een uithuisplaatsing heeft grote impact en is nooit eerste keus. Bijna altijd is het ook een symptoom van eerder ervaren onmacht om passende hulp te realiseren en het resultaat van een traject met veel schakels. Kinderen zelf geven bijna onveranderlijk aan dat ze het liefst 'zo normaal mogelijk' willen opgroeien, met een vaste opvoeder die om hen geeft.

De gemeenten willen dan ook toewerken naar een gezamenlijk gestelde 'norm' waarin een uithuisplaatsing alleen geoorloofd is als deze in het belang van het kind is. Zo'n gezamenlijk streefbeeld zal doorwerken in de wijze waarop (specialistische) hulp wordt georganiseerd en zal ruimte kunnen gaan maken voor 'out of the box' maatwerkoplossingen. IJkpunt is dan niet meer de op dat moment voorhanden hulp, maar de gezamenlijke opgave om de hulp 'thuisnabij' te organiseren. Dit streven nemen de gemeenten op in het transformatieplan. In 2019 is hiervoor het idee van een denktank 'voor ieder kind een thuis' uitgewerkt.

Wanneer een uithuisplaatsing toch nodig blijkt is het vervolgens van belang om de kans op succesvolle terugkeer in de thuissituatie te vergroten. Daarvoor is het essentieel dat er tijdens en na afloop van de plaatsing contact blijft bestaan met 'thuis' en dat er al vroeg een plan wordt gemaakt voor de begeleiding in de periode ná de plaatsing en dat in dat kader ook al echt wordt kennisgemaakt met de personen die een rol spelen in dat plan.

Doorbraakberaad

Om verantwoordelijkheid en regie in complexe casussen waarin jongeren en ouders tussen wal en schip dreigen te vallen, goed en decentraal te beleggen, is door het Rijk aan de jeugdzorgregio's gevraagd om (boven)regionale experttafels te organiseren. Daarbij kan zoveel als mogelijk worden aangesloten op bestaande structuren. Met deze experttafels moet worden gegarandeerd dat voor elk kind, ongeacht de complexiteit van de zorgvraag en wachtlijsten bij aanbieders, op korte termijn passende hulp wordt georganiseerd.

Het resultaat daarvan is het 'doorbraakberaad'. De inrichting en vorm van het doorbraakberaad maakt maatwerk per casus mogelijk. Zaken worden zo dicht mogelijk bij de bron opgelost en geregeld, in aansluiting op en ter versterking van de visie op regie en eigenaarschap en het werk met gedragen plannen.

Op verzoek van de gemeenten heeft het CJG hierin een centrale rol gespeeld. In 2019 zijn de eerste doorbraakberaden georganiseerd. Daarin werd een plan gemaakt waar alle betrokkenen achter konden staan zodat passende ondersteuning (weer) op gang kwam. De bijeenkomsten werden als zeer intensief ervaren, maar gelukkig ook als heel zinvol. In ons publieksjaarverslag <http://jaarverslag.cjgkennemerland.nl/jaarverslag-2019> vindt u hierover een mooi item.

Begin 2020 hebben we 15 ervaringen van een eerste analyse voorzien. Daaruit bleek dat het doorbraakberaad een goed middel is om tot een doorbraak te komen in slepende situaties die zijn gestagneerd. We zijn echter ook beperkingen op het spoor gekomen. Het doorbraakberaad biedt geen oplossing in situaties die haast hebben en/of waarin dringend een (verblijf)voorziening gevonden moet worden. Ook voor institutionele en juridische beperkingen is het doorbraakberaad niet het beste middel. In de tweede helft van 2020 werken we met gemeenten en partners aanpassingen uit.

3. Kerntaken CJG

Het CJG is vroeg betrokken bij vragen over opvoeden en opgroeien door goed zichtbaar en makkelijk aanspreekbaar te zijn voor ouders en jeugdigen – juist op de plaatsen waar zij toch al komen: op school, bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), in de wijk, bij de huisarts. Wanneer blijkt dat er ondersteuning en/of hulp nodig is biedt het CJG jeugd- en gezinscoaching aan. Hiermee leveren we een bijdrage aan preventie van problemen, het omgaan met complexere problemen en aan het voorkomen en stoppen van kindermishandeling en huiselijk geweld.

De kerntaken van het CJG en de ontwikkelingen daarin worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

3.1 Preventie

Het CJG werkt preventief - over de gehele linie. Het organiseren van preventieve (groeps-)activiteiten is een kerntaak en we organiseren de gezins- en jongerencoaching zó dat CJG-medewerkers zichtbaar en aanspreekbaar zijn en tijdig betrokken kunnen worden. De bedoeling is dat kinderen, jongeren en ouders ons vinden vóór dat hun problemen groot geworden zijn. Tegelijkertijd bieden we ondersteuning aan gezinnen met stevige problemen, waar veranderingen in de opgroei- en opvoedsituatie van kinderen noodzakelijk zijn. We sloten daarbij aan bij de uitwerking die de gemeente Bloemendaal in 2019 aan haar preventiebeleid geeft.

In 2019 heeft het CJG de volgende preventieve activiteiten ondernomen:

Preventief (groeps)aanbod

Triple O staat voor Opgroei- en Opvoedondersteuning en Ouderschapsteun. Het CJG coördineert het preventieve groepsaanbod voor ouders en jeugdigen – volgens de 'preventiepiramide'. Deze piramide onderscheidt preventieve activiteiten op vier niveaus: van heel algemene, informele en sociale steun tot en met doelgroepgerichte ondersteuning, wanneer bepaalde risico's zijn gesignaleerd.

Tot op heden lag de nadruk binnen Triple O op het aanbod van cursussen en trainingen voor ouders en voor kinderen en jongeren. Dat zijn activiteiten op het 4e niveau (geïndiceerde preventie) in situaties waarin al bepaalde vragen en risico's zijn opgevallen. Dat aanbod wordt deels door externe partijen uitgevoerd en deels door CJG medewerkers en dit hebben we in 2019 voortgezet.

Voor ouders gaat het bijvoorbeeld om het aanbod van Triple P, met een online variant die zij in hun eigen tijd kunnen volgen. Ook het onderdeel 'family transitions' is toegevoegd, voor ouders in en na scheiding. Bijzonder van dit programma is dat ook één ouder er aan deel kan nemen. Specifiek voor jongeren is het cursus- en trainingsaanbod in 2019 onder de naam Mpower! gerealiseerd. Het aanbod dat in de afgelopen jaren voor hen is opgebouwd voorziet in een behoefte. Veelgevraagd zijn de Kanjertraining, Rots en Water, Faalangstreductie, Motivatie en Kinderen in Echtscheiding Situaties (KIES). Het volledige preventieve aanbod is beschikbaar voor Bloemendaalse ouders en jongeren. We verwachten dat het gebruik verder zal toenemen als we onze netwerkcontacten volledig ontwikkeld hebben.

In aanvulling op deze activiteiten is er een maatwerk aanbod gerealiseerd door de CJG-coaches, als resultaat van de samenwerking tussen het CJG en het onderwijs. Er zijn gezamenlijk met scholen ouderavonden en themabijeenkomsten georganiseerd rondom 'samen opgroeien', 'mindset', 'vroegsignaleren' en samenwerken rondom de meldcode kindermishandeling.

Expertteam Het Jonge Kind

Binnen Integrale vroeghulp wordt integraal samengewerkt om er voor te zorgen dat in een zo vroeg mogelijk stadium hulp wordt verleend aan kinderen van 0 tot 7 jaar met meervoudige, complexe vragen op meerdere ontwikkelings- en levensgebieden en aan hun ouders. Sinds 2018 wordt deze hulp georganiseerd vanuit het CJG.

Gezien het op deze leeftijd razendsnel ontwikkelende brein en de invloed hierop van de omgeving, is het belangrijk dat snel de juiste hulp op het juiste moment kan worden ingezet. Een integrale blik en werkwijze zijn van groot belang. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de netwerken van

verloskundigen, kraamzorg, jeugdgezondheidszorg en de ziekenhuizen in de regio, in het bijzonder het netwerk voor de ondersteuning van 'kwetsbare zwangeren'.

Bij iedere vraag die binnenkomt en waar problemen zijn op meerdere gebieden, maken ouders kennis met een CJG-coach en een orthopedagoog van de JGZ. Gezamenlijk zal er een vraagverheldering gemaakt worden en daar waar nodig een plan voor een vervolgtraject. De twee professionals zullen samen met ouders en eventuele toegevoegde collega's met aanvullende expertise het plan en traject gaan volgen. Regie ligt bij de ouders en als er regie-ondersteuning nodig is, kan die geleverd worden door de betrokken CJG-coach.

Gedurende het traject kan er een expertgroep bij elkaar geroepen worden voor advies en/of andere inbreng die nodig is. De expertgroep zal bestaan uit mensen die nodig zijn voor die specifieke vraagstelling en zal dus van wisselende samenstelling zijn. Met deze werkwijze realiseren we een snellere en meer op maat gesneden aanpak.

3.2 Informatie en Advies

Het Informatie en Adviesteam (I&A) is het middelpunt van het CJG. Het team is op werkdagen tussen negen en vijf uur bereikbaar voor iedereen met vragen over opvoeden, opgroeien of ouderschap, via telefoon en mail. Het team bestaat uit HBO-opgeleide jeugdgeneralisten die goed in staat zijn te luisteren, door te vragen, de situatie in te schatten en te wegen welke vervolgstappen nodig zijn. Dat doen ze ook wanneer de situatie om direct handelen vraagt.

Ouders en jeugdigen voelen zich uitgenodigd om hun vragen op het gebied van opgroeien en opvoeden te stellen. De weg naar passend advies en ondersteuning is kort en eenvoudig. De website van het CJG www.cjgbloemendaal.nl ondersteunt dit.

Prestatie indicator website: aantal (unieke) bezoekers 2019: 44311 (geheel CJG Kennemerland)

- gemiddeld bekijken zij twee pagina's op de site
- gemiddeld duurt een sessie op de site 1:28 minuten
- Best bekeken pagina's; Schoolwijzer/naar school in Haarlem, Contact, Beschermingstafel, Sociale kaart, Opvoeden – ondertemperatuur, Werken bij – vacatures

3.3 Gezinscoaching

In Bloemendaal is een team CJG-coaches beschikbaar voor de ondersteuning van ouders en jeugdigen bij vragen over en problemen met opvoeden en opgroeien. Zij sluiten aan bij en versterken wat ouders en jeugdigen zelf kunnen, samen met het eigen sociale netwerk. De inzet is dat (meer) gezinnen zich 'competent' voelen in de regie over hun eigen leven en opvoeding.

De CJG-coaches zijn HBO opgeleide jeugd-professionals, met de kennis, vaardigheden en mogelijkheden om zelf hulp te bieden, om het netwerk te betrekken of te versterken en om waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde hulp te raadplegen of in te zetten. Zij maken gebruik van de richtlijnen voor jeugdhulp en jeugdbescherming (www.richtlijnenjeugdhulp.nl).

De CJG-coaches werken volgens de uitgangspunten van Wraparound care (WAC) op basis van een door het hele gezin (ook als ouders gescheiden zijn) en de andere betrokkenen gedragen plan. Het gaat om de realisatie van goede voorwaarden voor de kinderen om op te groeien en voor ouders om hun ouderschap vorm te geven. De geboden begeleiding kan intensief zijn, met name in gezinnen met veel problemen die werken aan het herstel van hun eigen regie.

In het eerste kwartaal van 2019 zijn alle circa 130 bestaande dossiers door het CJG overgenomen en opnieuw beoordeeld. In een aantal gevallen kon het dossier gesloten worden omdat inmiddels passende ondersteuning aanwezig was of dat het probleem was opgelost.

Prestatie indicator: aantal (nieuw) bereikte kinderen en gezinnen in 2019: 151

Aansluiting bij het onderwijs

Samen met onderwijs en jeugdorganisaties willen we er voor zorgen dat kinderen alle kansen krijgen op een gezonde ontwikkeling. Een goede aansluiting bij het onderwijs en de daarin aanwezige zorgstructuur is daarom cruciaal. We zijn aan alle scholen in het werkgebied verbonden, ook aan de integrale kindcentra (IKC) en de internationale schakelklas (ISK). Aan alle scholen in Bloemendaal is een vaste CJG-coach verbonden en de samenwerkingsafspraken zijn vernieuwd.

In het primair onderwijs is de versterking van de kernteam een belangrijk speerpunt. Deze teams, bestaan uit school, GGD, leerplicht, samenwerkingsverband Passend onderwijs en CJG. De procesbegeleider is in dienst van het CJG, maar gestationeerd op het SWV. De integrale samenwerking wordt hiermee daadwerkelijk in praktijk gebracht. De doelstelling van het bereiken van 20 scholen is gehaald. De evaluatie laat zien dat alle deelnemers aan het kernteam een hogere waardering geven voor de onderlinge samenwerking dan voor het traject.

Resultaten:

- Het CJG wordt in een eerder stadium door de school bij de situatie van het kind en het gezin betrokken.
- De onderlinge verwachtingen zijn duidelijker en vooral belangrijk is dat men met elkaar in gesprek gaat als hier toch onduidelijkheid over dreigt te ontstaan.
- Het CJG is hierdoor op de betreffende scholen beter in staat om preventief op te treden.

In het VO is een onderzoek gedaan met de gemeente, waarin de vraag is gesteld hoe de samenwerking verloopt. De beschikbaarheid en nabijheid is een door de scholen veel genoemd thema. Door het CJG is geconstateerd dat scholen in het algemeen vaak lang wachten om het CJG te betrekken. De verwachtingen die scholen, ouders en kinderen van het CJG hebben zijn niet altijd correct. Wij zijn daarom gestart met een traject om het aanbod en onze beschikbaarheid en bereikbaarheid op de school specifiek te omschrijven. Dit proces zal in 2020 voortgezet worden. Hierbij zal onder andere het traject versterken kernteams, vergelijkbaar met het PO, een belangrijke rol krijgen. Het SWV is de projectleider van het project. Afsproken is om in 2020 op een tweetal scholen te starten.

Beschermingstafel

De Beschermingstafel (BT) richt zich met name op vraag of een gezin nog in een vrijwillig kader geholpen kan worden of dat een maatregel aangevraagd moet worden, en dus onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming nodig is om een kind een veilige ontwikkeling te bieden. Ouders en jeugdigen krijgen de mogelijkheid om daarover hun verhaal te doen. Dat is een belangrijk moment, omdat de hulp een beter vervolg kan krijgen wanneer er afstemming heeft plaats gevonden met alle betrokkenen.

Het CJG levert vaste deelnemers aan het wekelijks overleg van de Beschermingstafel en verzorgt het (inhoudelijk) secretariaat. Het secretariaat is de toegang tot beide tafels, IJmond en Zuid-Kennemerland. De belangrijkste inbrengers naast het CJG zijn, in willekeurige volgorde: Integrale Crisis Dienst (ICD), Kenter, Opvoedpoli, SIG, Lijn5, De Jeugd- en Gezins-Beschermers en VT.

In 2019 zijn vier gezinnen uit Bloemendaal aanwezig geweest bij een bespreking, in drie gevallen is een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming gestart.

Veilig Thuis en Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling

De vernieuwde meldcode kindermishandeling vereist dat bij een vermoeden van kindermishandeling er consultatie plaatsvindt bij VT. Om als CJG ons werk te kunnen doen is het van belang dat VT deze werkzaamheden goed en op tijd kan uitvoeren.

We hebben het afgelopen jaar ervaren dat VT onder grote druk staat en gezocht naar een werkproces dat voor beide organisaties past. Wekelijks vindt er een warme overdracht plaats om casussen die 'CJG-waardig' zijn op te halen. Deze werkwijze blijkt effectief: er vindt betere afstemming plaats tussen de verschillende organisaties die aan het overleg deelnemen en de casuïstiek komt beter voorbereid bij het CJG. Gezinnen kunnen op deze manier adequaat worden bediend. De betere

samenwerking, samen beslissen wat het beste is voor het gezin en het, waar mogelijk, samen optrekken, zorgt voor eenduidigheid bij gezinnen.

MDCK en Veilig Thuis

In situaties van ernstige en structurele onveiligheid worden zaken doorgeleid naar het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling (MDCK). Sinds einde 2016 participeert CJG Kennemerland in de hands-on teams van dit centrum. De hands-on teams zijn vaste teams van hulpverleners en artsen met een verschillende achtergrond en van verschillende organisaties. We zorgen voor duidelijke werkafspraken, die de partners in het MDCK voldoende steun bieden om de gezinnen met deze zware problematiek te kunnen begeleiden naar duurzame veiligheid.

3.4 Jongerencoaching

De opgave van het jongerenteam is om ervoor te zorgen dat ook jongeren vanaf 15 jaar tijdig goede ondersteuning aangeboden krijgen. Zij zijn vaak minder gebonden aan hun eigen wijk of woonplaats en laten zich minder makkelijk 'vinden' via hun ouders en gezin. Een speciaal belang is dat jongeren met een geschiedenis in de jeugdhulp, die minder vanzelfsprekend kunnen terugvallen op ouders, familie en een sociaal netwerk, ondersteund worden in hun volwassenwording. Voor het welslagen van de transformatie jeugd is het nodig dat deze 'kinderen met volwassen problemen' goed geholpen worden, ongeacht het wettelijk kader waarin zij gezien hun leeftijd vallen.

In Bloemendaal zijn jonge statushouders gehuisvest. De inburgering van deze groep vraagt samenwerking tussen meerdere partners, waarin het CJG zal participeren. We zoeken daarvoor actief contact met deze jongeren. Samen met drie van deze jongeren hebben we een ondersteuningsplan gemaakt.

3.5 Regie-ondersteuning

Het CJG is er op gericht dat mensen eigenaar blijven van hun eigen situatie, in welke omstandigheden ze zich ook bevinden. Daarvoor kan het nodig zijn dat er iemand (tijdelijk) naast hen gaat staan en ervoor zorgt dat het eigenaarschap op de juiste plaats blijft of komt. We maken daarbij onderscheid tussen regie en regie-ondersteuning:

- Regie: het vermogen van een persoon om zelf te bepalen op welke wijze hij zijn leven inricht en hoe de hulp bij eventuele hulpvragen wordt ingevuld.
- Regie-ondersteuning: de regie ter ondersteuning van en in aanvulling op de regie van een persoon of huishouden in die specifieke situatie op basis van een door alle betrokkenen gedragen plan

Regie-ondersteuning is feitelijk geen aparte taak, maar een onderdeel van het werk van de CJG-coach. Omdat de invulling van deze ondersteuning voor zoveel partijen van belang is, hebben we deze in de afgelopen jaren verder uitgewerkt in '10 gouden regels'. In 2019 hebben we hierover bijeenkomsten georganiseerd gezamenlijk met de WMO-consulenten, zodat een gemeenschappelijk handelingskader is ontstaan. Ook de verlengde jeugdwet is daarbij aan de orde geweest.

3.6 Maatwerk en toegang tot specialistische jeugdhulp

CJG Kennemerland kent zowel inhoudelijke als administratieve taken bij de toegang tot specialistische jeugdhulp. Voor de gemeente Bloemendaal worden de inhoudelijke taken op gelijke wijze uitgevoerd als de andere regiogemeenten. In 2019 zijn de inhoudelijke werkprocessen geïmplementeerd door het team Bloemendaal. De administratieve taken liggen voor de gemeente Bloemendaal grotendeels bij de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ). In samenwerking met IASZ is begin 2019 de aansluiting van de administratieve processen gerealiseerd.

Inhoudelijke taken ZIN/PGB

Medewerkers van het CJG zijn gemandateerd om namens Burgemeester en Wethouders beslissingen te nemen over de toegang tot specialistische jeugdhulp. Die beslissingen komen veelal tot stand in het directe, begeleidende contact met een gezin, maar kunnen ook door medewerkers van het Informatie- en Adviesteam genomen worden.

De meeste toegangsbeslissingen hebben betrekking op de door de gemeenten ingekochte specialistische hulp (Zorg in Natura (ZIN)), maar een klein en belangrijk deel heeft betrekking op de toekenning van een Persoonsgebonden budget (PGB). Toegangsbeslissingen worden genomen door CJG-coaches in nauw overleg met toegangsspecialisten en, indien noodzakelijk, gedragswetenschappers. Voor ZIN wordt geen beschikking verzonden aan de cliënt. De toekenning wordt gecommuniceerd aan de zorgaanbieder en die verwerkt deze toekenning als een rechtmatige verwijzing. Voor PGB wordt wel een beschikking verzonden aan de cliënt.

In de uitvoering van deze taak maken de CJG coaches gebruik van het inhoudelijk dossiersysteem MLCAS van het CJG. Daarnaast worden de medewerkers en ook andere verwijzers ondersteund door het ontwikkelde digitale productenboek en de app Hulp in Beeld.

In januari 2020 heeft de gemeente Bloemendaal de inhoudelijke werkprocessen over 2019 geaudit. Deze audit gaf een zeer positief beeld over bereikte rechtmatigheid bij de uitvoering van deze werkprocessen.

Administratieve taken ZIN/PGB

In 2019 hebben we samen met IASZ de aansluiting van de inhoudelijke werkprocessen op de administratieve werkprocessen van IASZ gerealiseerd. In januari 2020 heeft de gemeente Bloemendaal de administratieve werkprocessen en de aansluiting tussen CJG en IASZ over 2019 geaudit. Deze audit gaf een zeer positief beeld over bereikte rechtmatigheid bij de uitvoering van deze werkprocessen en de aansluiting tussen CJG en IASZ.

In 2019 zijn er stappen genomen om tot verdere optimalisatie van de aansluiting te komen. Dit heeft onder andere geleid tot de aanbeveling om IASZ een directere toegang te geven tot de elektronisch vastgelegde toekenning van de CJG-coach in MLCAS.

Eind 2019 heeft JGB aangegeven haar ondersteunende taken voor CORV meldingen niet meer uit te voeren voor de gemeente Bloemendaal. CJG Kennemerland heeft op verzoek van de gemeente deze uitvoering op zich genomen.

Rondom 18 / Perceel 5

In 2018 is via de aanbesteding van perceel 5 gerealiseerd dat er hulp geregeld kan worden als in een gezin zowel de volwassene(n) als de jeugdigen ondersteuning nodig hebben. CJG en gemeenten hebben gezamenlijk werkafspraken over perceel 5 waarin de samenwerkingsafspraken tussen CJG medewerkers en WMO-consulenten zijn opgenomen, evenals de afspraken over de administratieve afhandeling. Afsproken is dat er altijd afstemming plaatsvindt tussen CJG en WMO om te zorgen voor een zorgvuldige afweging. Daarnaast is de administratieve route zo eenvoudig als mogelijk gehouden zodat dubbel werk wordt voorkomen.

In 2019 zijn stappen gezet om de samenwerking tussen CJG en WMO-consulenten verder vorm te geven. De audit van de gemeenten Bloemendaal in januari 2020 geeft aanleiding om deze samenwerking verder te evalueren en te verbeteren in de eerste helft van 2020.

Hulp in Beeld / Plek Vrij

Ter ondersteuning van alle verwijzers in de regio heeft het CJG het initiatief genomen voor Hulp in Beeld. Ook de gemeente Bloemendaal is hier vanaf de start bij betrokken.

In het nieuwe jeugdstelsel is een belangrijke plaats ingeruimd voor verwijzers naar specialistische jeugdhulp (huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, CJG-medewerkers, Gecertificeerde Instellingen). In overleg met de cliënten en op basis van hun professionele oordeel stellen zij al dan niet een verwijzing op. Dit vereist naast expertise ook kennis van het beschikbare zorgaanbod. Het

CJG heeft in 2018 geconstateerd dat deze informatie voor verwijzers beperkt inzichtelijk is. Dit levert verkeerde verwijzingen op en hoge kosten voor het verzamelen van de noodzakelijke informatie.

Het CJG heeft het initiatief genomen om deze knelpunten in de informatievoorziening van verwijzers aan te pakken, door een app te ontwikkelen waarmee deze informatie op eenvoudige en inzichtelijke manier beschikbaar komt. De webversie en de mobiele apps (voor Android en Apple) zijn gelanceerd onder de naam 'Hulp in Beeld Regio Kennemerland'. Hulp in Beeld (HIB) kent de volgende hoofdfuncties:

- Digitaal productenboek: alle gemeentelijk gecontracteerde 2^e lijns jeugdzorg, landelijk, regionaal en vrijgevestigden, gemeentelijke productomschrijvingen, zoekfunctie via route zorgaanbieder of route zorgproduct
- Informatie van zorgaanbieders: aanbieder-specifieke invulling van producten, weblinks naar online informatie over producten (website zorgaanbieder, zorgkaart, enzovoort)
- Expertfunctie: rechtstreeks een vraag stellen aan het CJG I&A team
- Nieuwsfunctie: berichten over vernieuwd zorgaanbod, informatie vanuit contractmanagement gemeenten
- Beschikbaarheidsfunctie 'Plek vrij'

In 2019 hebben we ingezet op grootschalig gebruik door zorgaanbieders en huisartsen. Eind 2019 waren er 87 zorgaanbieders met een gebruikersaccount. De functie Plek vrij is nader bezien. Een goede werking hiervan vereist dat zorgaanbieders doorlopend inzicht kunnen geven of, dan wel wanneer zij ruimte hebben voor nieuwe cliënten. Samen met regionale zorgaanbieders zijn de mogelijkheden verkend en ideeën voor verdere uitwerking verzameld.

4. Organisatieontwikkeling

De CJG organisatie in Bloemendaal heeft begin 2019 een vliegende start gemaakt. Veel energie is gestoken in teamontwikkeling en de onderlinge kennismaking en het maken van heldere werkafspraken met het gemeentebestuur, de gemeentelijke afdelingen en beleidsmakers. Extern is door de manager met de CJG-coaches een ronde gemaakt langs alle scholen. Alle scholen beschikken over een vaste contactpersoon c.q. coach bij het CJG en geven aan tevreden te zijn over de gemaakte afspraken

Dé standaard bestaat niet – en dat is goed want elke situatie is anders. Op basis van dat besef blijven onze medewerkers pioniers, die steeds opnieuw verbindingen aangaan om te realiseren wat het gezin nodig heeft en zich verantwoorden op procesniveau: heb ik de stappen gezet die ik als professional moet zetten en die nodig zijn om de kwaliteit te leveren die ons voor ogen staat?

Tot slot

“Wil je snel gaan, ga dan alleen; wil je ver komen, ga dan samen.”

Wij zijn er van overtuigd dat de transformatie in het sociaal domein alleen slaagt als we werken volgens de principes van ‘samensturing’. Dit begrip verwijst niet alleen naar de benadering die we kiezen in onze samenwerking met gezinnen, maar ook naar de manier waarop we de samenwerking zoeken met andere jeugdpartners en de gemeenten.

Samenspraak, transparantie en de gerichtheid op een gezamenlijk doel zijn dan belangrijke sleutelwoorden.

De resultaten van het CJG in het afgelopen jaar kunnen niet los worden gezien van de werking van het hele maatschappelijke veld en specifiek de ‘jeugdketen’ in al haar verschijningsvormen.

In 2019 zijn we gestart met het CJG in Bloemendaal en we mogen constateren dat het CJG Bloemendaal er ‘staat’. Er is nog veel werk te doen. Het realiseren en borgen van de benodigde veranderingen is een continu proces. In 2020 zetten we ons graag in om onze gezamenlijke ambities samen met de gemeente en partnerorganisaties verder waar te maken!

Bijlage: Afkortingenlijst

A		
B	BCT	Brede Centrale Toegang
	BT	Beschermingstafel
C	CBS	Centraal Bureau Statistiek
	CJG	Centrum Jeugd en Gezin
	CFRA	California Family Risk Assessment
	CORV	Collectieve Opdracht routevoorziening
D	DBC	Diagnose Behandelcombinaties
E		
F		
G	GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
	GI	Gecertificeerde Instelling
H		
I	I&A	Informatie en Advies (team)
	ISK	Internationale Schakelklas
	IVH	Integrale Vroeghulp
J	JGB	Jeugd en Gezinsbeschermers
	JGZ	Jeugdgezondheidszorg
	JIM	Jouw Ingebrachte Mentor
K		
L		
M	MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
	MDCK	Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling
	MLCAS	Het registratiesysteem van het CJG
	MPG	Multiprobleem gezinnen
N		
O		
P	PGB	Persoonsgebonden Budget
	PO	Primair Onderwijs
	POH	Praktijkondersteuner Huisarts
Q		
R	RAC	Regionaal Autisme Centrum
S	SVB	Sociale Verzekeringsbank
	SWT	Sociaal Wijkteam
T		
U		
V	VT	Veilig Thuis
	VO	Voortgezet Onderwijs
W	WAC	Wraparound Care
	WLZ	Wet Langdurige Zorg
	WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
X		
Y		
Z	ZRM	Zelfredzaamheidsmatrix
	ZIN	Zorg in Natura